

Струка (назив): ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И ТРГОВИНА		
Занимање (назив): ПОСЛОВНО- ПРАВНИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив): ИСТОРИЈА		
Опис (предмета): ИЗБОРНИ		
Модул (наслов): ИСТОРИЈА СТАРОГ И СРЕДЊЕГ ВИЈЕКА		
Датум: 2023.	Шифра:	Редни број: 01
Сврха		
Проширивање знања о настанку и развоју државе и права, стицање вјештина тумачења закона и подзаконских аката и усвајање позитивних ставова о значају и потреби правног уређења друштва.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
Овладавање исходима учења прописаних наставним програмом за наставни предмет Историја у првом и другом разреду занимања пословно-правни техничар у струци Економија, право и трговина.		
Циљеви		
<ul style="list-style-type: none"> - стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свијести; - разумијевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности; - развијање индивидуалног и националног идентитета; - стицање и проширивање знања, развијање вјештина и формирање ставова неопходних за разумијевање савременог свијета; - унапријеђивање функционалних вјештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вјештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумијевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога); - оспособљавање за дјелотворно коришћење информационо-комуникационих технологија; - развијање свијести о потреби сталног усавршавања и свијести о важности његовања културно-историјске баштине. 		
Теме:		

1. Настанак првих држава
2. Стари вијек
3. Европа у средњем вијеку
4. Срби у средњем вијеку

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Настанак првих држава	-дефинише појам државе; -опише настанак првих држава; -објасни структуру друштва у државама Старог истока; -наведе прва писма и прве писане споменике; -опише историјски период у коме је настао Хамурабијев закон.	-на историјској карти покаже простор на коме су настале прве државе; -доведе у везу природне услове са настанком првих држава; -процијени значај настанка писма за развој људског друштва; -анализира одредбе Хамурабијевог закона.	- унаприједи знања о прошлости; - развија одговоран однос према културно-историјском наслеђу; - развија способност да на основу различитих историјских извора реконструише и процјењује историјске догађаје по важности и даје свој критички став о тим догађајима;	Наставницима се препоручује да што више користе историјске изворе и литературу, као и корисне сајтове на интернету. То се односи на све наставне теме и наставне садржаје. Такође, методичко-дидактичке препоруке су да се што мање користи фронтални облик рада, те да се примјењује активно учење, интерактивна настава, рад у групама, као и да се подстиче самосталност рада и креативност ученика.
2. Стари вијек	-опише најстарији период грчке историје; -наведе карактеристике државног уређења Атине и Спарте; -објасни Солонове реформе; -опише настанак римске државе; -наведе облике уређења; -опише друштвене услове у коме је настао Закон 12 таблица; -уочи правце сеоба, подјеле и пропасти Западног римског царства.	-на карти покаже простор настанка најзначајнијих држава Старог вијека; -упоређи друштвено уређење Атине и Спарте; -на карти покаже простор настанка и ширења римске државе; -тумачи одредбе Закона 12 таблица; -анализира друштвено-економске и војено-политичке услове у којима је дошло до пада Западног римског царства.	- разумије историјске коријене савремених политичких и друштвених промјена; - развија љубав за национални идентитет повезан са смислом за поштовање различитости; - унапређује позитиван став према промјенама и иновацијама; - изграђује способност реаговања на друштвено неприхватљиво понашање;	-припремити одговарајуће географске и историјске карте и показати на њима државе: Старог Истока, Грчке, Александра Великог и Рима, у разним периодима; -ученицима представити дијелове текста Закона 12 таблица, Corpus iuris civilis и Велике повеље слобода.

3. Европа у средњем вијеку	-објасни процес настанка варварских држава на тлу Западног римског царства; -описе процес настанка феудалног друштва; -објасни специфичности државе и друштва Византије; -наведе значај Corpus iuris civilis; -описе околности које су довеле до доношења Велике повеље слобода.	-покаже на карти територије на којима су настале државе; -тумачи одредбе Corpus iuris civilis; -анализира садржај Велике повеље слобода.	- његује способност вредновања подвига и личног херојства; - афирмише спремност да превазиђе стереотипе и предрасуде; - подстиче способност разликовања чињеница од тумачења; - његује способност поштовања људских права и једнакости као основе за солидарност и одговорност;	
5. Срби у средњем вијеку	-дефинише период трајног насељавања Јужних Словена на Балкану; -наведе најзначајније тековине првих Немањића; -описе услове у којима је склопљен Дежевски споразум; -наведе најзначајније успјехе у вријеме владавине караља/цара Душана; -објасни значај успостављања царства и патријаршије; -описе опште одлике развоја средњовјековне босанске државе.	-покаже на карти правце сеоба Словена; -анализира значај ширења писмености и хришћанства међу Србима; -препознаје одредбе рударски закона; -лоцира на карти простор српске државе у доба највећег успона; -тумачи чланове Душановог закона; -препознаје елементе Душановог закона у савременом законодавству; -анализира повеље које су издавали босански владари.	- развија критички однос према информацијама које објављују масовни медији; - развија одговорност за укључивање у процес доношења одлука.	-припремити географске карте Европе и Балканског полуострва, као и историјске карте српских средњовјековних земаља. -ученицима представити дијелове средњовјековних рударских закона -припремити и анализирати одредбе Душановог закона. За рјешавање аналитичких и истраживачких задатака, ученицима препоручити употребу корисних сајтова на интернету (ови задаци се могу радити у току наставе или се могу задати за рад код куће).
Интеграција				

- Српски језик
- Латински језик
- Право
- Социологија и филозофија
- Вјеронаука/Етика

Извори

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
- Стручна литература

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Препоруке за извођење

- Кроз сарадњу са Ресурсним центрима благовремено одговорити на индивидуалне потребе ученика које ће се у наставном процесу уочити.
- Приликом извођења наставе у највећој могућој мјери користи очигледна наставна средства, погодна за тактилно кориштење и манипулисање, рељефне облике и тродимензионалне моделе, макете.
- Ослањати се на чуло слуха те материјале који су погодни за припрему у аудио облику тако и имплементирати.
- Дидактичка средства која се користе у настави прилагодити претходном сазнању ученика, те његовом примарном каналу учења било да је чуло додира или слуха.
- Омогућити ученику додатну подршку по питању времена у ситуацијама када се нови садржаји усвајају или када се провјерава усвојено знање или вјештина.
- Демонстрацију активности требало би да прати што опширнији вербални опис како би ученик стекао што јаснију представу на који начин да изврши очекивану активност. При демонстрацији покрета и радњи ученик с оштећењем вида треба бити модел. Демонстрирани предмет дати ученику у руке уз додатно говорно појашњење и довољно времена за перцепцију осталим осјетилима. При демонстрацији слику описати и објаснити у цјелини, а затим поједине дијелове.
- Прије гледања дијапозитива, филма, потребно је усмено објаснити ученика о садржају који ће се приказивати.
- Карте, схеме, дијаграми, таблице и скица за ученика с оштећењем вида требају бити индивидуалне.
- Пожељно је ученике из одјељења довести у прилику да у пару изводе активности са учеником оштећеног вида, како би се ученик оштећеног вида што више ослободио у интеракцији са вршњацима и потражио њихову подршку када је потребно.